

Brussel, 8 juni 2018
(OR. en)

**Interinstitutioneel dossier:
2018/0236 (COD)**

9898/18
ADD 4

ESPACE 29	ENER 227
RECH 278	EMPL 310
COMPET 428	CSC 188
IND 159	CSCGNSS 1
EU-GNSS 15	CSDP/PSDC 311
TRANS 251	CFSP/PESC 543
AVIATION 84	CADREFIN 85
MAR 79	CODEC 1007
TELECOM 172	IA 194
MI 440	

VOORSTEL

---

van: de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, namens de secretaris-generaal van de Europese Commissie

ingekomen: 8 juni 2018

aan: de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

---

Nr. Comdoc.: SWD(2018) 328 final

Betreft: WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING GOVSATCOM bij
Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT
EN DE RAAD tot vaststelling van het ruimtevaartprogramma van de Unie
en het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma
en tot intrekking van de Verordeningen (EU) nr. 912/2010,
(EU) nr. 1285/2013 en (EU) nr. 377/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU

Hierbij gaat voor de delegaties document SWD(2018) 328 final.

Bijlage: SWD(2018) 328 final

Brussel, 6.6.2018
SWD(2018) 328 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

GOVSATCOM

bij

**Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**tot vaststelling van het ruimtevaartprogramma van de Unie en het Agentschap van de
Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma en tot intrekking van de Verordeningen
(EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 en (EU) nr. 377/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU**

{COM(2018) 447 final} - {SWD(2018) 327 final}

Samenvatting

Effectbeoordeling betreffende: Voorstel voor een verordening tot oprichting van een programma voor beveiligde satellietcommunicatie voor gouvernementele gebruikers (EU-Govsatcom)

A. Behoeftte aan actie

Waarom? Wat is het probleem? Maximaal 11 regels

De uitdagende operationele omgeving voor Europese actoren op het gebied van beveiliging wordt steeds vijandiger, en voortdurend steken nieuwe bedreigingen en risico's de kop op. Evenwijdig daaraan zijn ook de vereisten voor beveiligde satellietcommunicatie door overheidsinstanties op nationaal en EU-niveau snel aan verandering onderhevig. De beschikbare oplossingen zijn beperkt en vaak kwetsbaar, niet geschikt en/of niet veilig genoeg, en kunnen niet meer adequaat reageren op die risico's en behoeften. Daardoor nemen de risico's voor belangrijke missies, veiligheidswerkzaamheden en infrastructuur van de Unie en haar lidstaten toe. De belangrijkste oorzaken zijn de versnippering van vraag en aanbod van beveiligde satellietcommunicatie (SatCom), het feit dat aan de kritieke beveiligingsbehoeften van veel gebruikers niet of niet volledig kunnen worden beantwoord, en de veranderende omgeving (bv. cyberbedreigingen) wat bedreigingen en technologische ontwikkelingen betreft.

De betrokken belanghebbenden zijn veiligheidsinstanties op nationaal en EU-niveau, zoals het leger en de politie, de maritieme gemeenschap, diensten voor extern optreden, civiele bescherming en humanitaire hulp, en exploitanten van belangrijke infrastructuur. De industrie is ook betrokken, met name exploitanten van satellieten, fabrikanten van ruimtevaart- en grondinfrastructuur en dienstverleners.

Wat moet met dit initiatief worden bereikt? Maximaal 8 regels

Het initiatief zal zorgen voor betrouwbare toegang tot veilige en kosteneffectieve SatCom-capaciteiten en -diensten voor nationale en EU-instanties die voor de veiligheid kritieke missies en infrastructuren beheren. Ook zal het de kosten dekken voor het oprichten en exploiteren van een nieuwe "Govsatcom-hub" — de infrastructuur op de grond die nodig is voor de naadloze verbinding van meerdere gebruikers en leveranciers van beveiligde SatCom — alsook de operationele kosten voor de SatCom-capaciteiten en -diensten die aan geautoriseerde nationale en EU-gebruikers worden geleverd.

Wat is de meerwaarde van maatregelen op EU-niveau? Maximaal 7 regels

De huidige en toekomstige veiligheidsrisico's hebben gevolgen voor de lidstaten en voor de EU als geheel. Enkele lidstaten beschikken over satellieten voor veilige communicatie, maar de meerderheid van de lidstaten en de EU-instellingen doen dat niet. EU-acties en inherente schaalvoordelen zullen leiden tot verbeteringen op het gebied van gebruikerstoegang, betrouwbaarheid, veerkracht, beveiliging en kosteneffectiviteit. Dit zorgt voor meer civiel-militaire synergieën, betere samenhang en betere coördinatie tussen de inspanningen van de EU en die van de lidstaten, en grotere onafhankelijkheid van de EU. De industrie zal profiteren van een stabielere en beter voorspelbaar klimaat waarin innovatie, onderzoek en ontwikkeling worden gestimuleerd, hetgeen ten goede komt van het concurrentievermogen van de ruimtevaartindustrie in de EU. De burgers zullen profiteren van versterkte beveiliging.

B. Oplossingen

Welke wetgevende en niet-wetgevende beleidsmaatregelen zijn overwogen? Heeft een bepaalde optie de voorkeur? Waarom? Maximaal 14 regels

Naast het basisscenario hebben we vier opties geanalyseerd. Bij alle opties wordt voortgebouwd op de aggregatie van de vraag door gebruikers op nationaal en EU-niveau, op beveiligingshomologatie, en op uitvoering van een slimme "Govsatcom-hub" die de diverse leveranciers en gebruikers met elkaar verbindt. De

opties verschillen van elkaar wat de levering betreft. Aangezien noch commerciële satellieten, noch nationale satellieten (opties 1 en 2) de volledige oplossing kunnen bieden, zijn nog twee opties overwogen. Bij beide opties worden nationale middelen gecombineerd met commerciële middelen met beveiligingshomologatie, en worden mogelijke tekortkomingen op de lange termijn in een later stadium aangepakt: hetzij via publiek-private partnerschappen (PPP) tussen de EU en de industrie (optie 3), hetzij via activa die eigendom zijn van de EU (optie 4).

Optie 3 biedt de meest doeltreffende en gediversifieerde oplossing wat toegang, beveiliging en geografische en frequentiedekking betreft, voor alle gebruikers. Met die optie is het eveneens mogelijk om bestaande gebruikersuitrustingen te gebruiken, en de optie is flexibel en schaalbaar. De bestaande commerciële SatCom-markt wordt door die optie niet verstoord. De EU wordt de mogelijkheid geboden om als belangrijke anchor client op te treden. Dankzij de inherente schaalvoordelen en, indien nodig, gedeeltelijke investeringen van de EU via een PPP, zal de dienstverlening kosteneffectiever worden. De PPP-benadering bevordert innovatie door het delen van de risico's wat technologie betreft. De totale kosten zijn equivalent aan of lager dan de huidige kosten voor gouvernementele SatCom-gebruikers in versnipperde markten, dus de toegevoegde waarde van de EU is aanzienlijk.

Wie steunt welke optie? Maximaal 7 regels

Er is brede steun voor de opties onder alle belanghebbenden, maar optie 3 scoort het beste: marktdeelnemers in de lidstaten en de EU zonder toegang tot veilige SatCom hebben er veel baat bij, en de lidstaten met nationale activa kunnen overtollige capaciteiten verkopen, profiteren van aanvullende diensten en reservemogelijkheden inbouwen. Alle belanghebbenden in de industrie steunen een rol als anchor client voor de EU, met voor de aggregatie van de vraag van gebruikers, de harmonisering van beveiligingsvoorschriften, en de stimulering van de onafhankelijkheid, innovatie, onderzoek en ontwikkeling van de EU. Satellietexploitanten en dienstverleners wijzen optie 2 (alleen activa van lidstaten) en geven de voorkeur aan de meer commerciële opties 1, 3 en 4. De Europese vervaardigingsindustrie op het gebied van ruimtevaart steunt alle vier de opties, en voert aan dat de EU in de rol van anchor client, in combinatie met striktere voorschriften voor beveiliging en onafhankelijkheid van de EU, zal leiden tot een grotere vraag naar in de EU vervaardigde satellieten. De industrie als geheel is verheugd over de daaruit voortvloeiende innovatie, waarmee het concurrentievermogen op de mondiale markt wordt versterkt.

C. Effecten van de voorkeursoptie

Wat zijn de voordelen van de voorkeursoptie (indien van toepassing, anders van de belangrijkste opties)? Maximaal 12 regels

Op basis van diverse studies, gerichte raadplegingen van belanghebbenden en bilaterale besprekingen met de lidstaten en de industrie zal het initiatief significante positieve gevolgen opleveren wat betreft:

- beveiliging: gegarandeerde toegang en informatie voor alle gebruikers, met name voor lidstaten zonder nationale capaciteiten;
- voordelen van defragmentatie voor gebruikers: gegarandeerde toegang tot SatCom, meer frequenties, betere geografische dekking. Voor de industrie: voorspelbaardere en stabielere EU-markten, nieuwe klanten (anchor clients);
- economie: kosteneffectieve oplossingen door schaalvoordelen;
- onafhankelijkheid van de EU: beschikbaarheid van meer en betere Europese SatCom-capaciteiten, verminderde afhankelijkheid van derde landen;
- concurrentievermogen: positieve gevolgen voor het concurrentievermogen van de ruimtevaartsector van de EU;
- directe en indirecte sociale voordelen voor Europese burgers, aangezien de politie, het leger, de grenswachten, civiele-beschermingsdiensten, enz. over instrumenten beschikken waarmee zij effectiever kunnen optreden;
- doeltreffender extern optreden van de EU wereldwijd, waaronder op het gebied van het GVDB en humanitaire hulp.

Wat zijn de kosten van de voorkeursoptie (indien van toepassing, anders die van de belangrijkste opties)? Maximaal 12 regels

Wanneer het programma volledig operationeel is, kunnen de kosten voor de EU-begroting tot 100-150 miljoen EUR per jaar bedragen, op basis van de geconstateerde gebruikersbehoeften. De opbouwfase zal tot 100 miljoen EUR kosten; indien nodig kan vanaf 2025 een aanvullend budget worden voorzien, om tekortkomingen in de ruimtevaartinfrastructuur te verhelpen. Buiten de programmakosten worden er geen negatieve economische, sociale of ecologische gevolgen verwacht. Er zijn geen nalevingskosten.

Wat zijn de gevolgen voor bedrijven, kmo's en micro-ondernemingen? Maximaal 8 regels

De aggregatie van de vraag en de oprichting van EU-Govsatcom-beveiligingsnormen zullen een positieve invloed hebben op de bedrijven. Met name zullen de kosten van bedrijfsvoering in de private sector worden verlaagd (met de EU als anchor client, in plaats van honderden ad hoc-opdrachten). Dankzij nieuwe gebruikers en toepassingen zal de gebruikersbasis niet alleen groeien, maar ook stabiel en beter voorspelbaar worden. Daarmee zullen innovatie, onderzoek en ontwikkeling worden gestimuleerd. De PPP-aanpak zal private investeringen bevorderen, door het delen van risico's wat technologie betreft.

De gevolgen voor kmo's (en micro-ondernemingen) zijn in het algemeen beoordeeld als beperkt. Gezien hun cruciale rol bij innovatie zouden specifieke regels ter bevordering van hun betrokkenheid bij EU-Govsatcom-aanbestedingen evenwel voordelig kunnen zijn.

Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden? Maximaal 4 regels

- Voor lidstaten met nationale SatCom-satellieten, gematigd positieve gevolgen: betere diensten voor actoren op het gebied van veiligheid, betere veerkracht, en mogelijkheden om overtollige capaciteiten te verkopen.
- Voor lidstaten zonder nationale vermogens, sterk positieve gevolgen: betere diensten voor actoren op het gebied van veiligheid, betere veerkracht dankzij gegarandeerde toegang tot veilige SatCom-oplossingen op EU-niveau, die op nationaal niveau zeer hoge kosten met zich mee zouden brengen of onbetaalbaar zouden zijn.

Zijn er nog andere significante gevolgen? Maximaal 6 regels

Tijdens de effectbeoordeling zijn geen andere significante gevolgen vastgesteld, met name wat de grondrechten of regionale/internationale aspecten betreft. Belanghebbenden in de industrie hebben gewezen op mogelijke positieve gevolgen van geharmoniseerde EU-beveiligingsnormen, die zouden kunnen leiden tot een toename van opdrachten voor geaccrediteerde Europese bedrijven; naleving ervan zou voor vergelijkbare diensten wereldwijd een commercieel verkoopargument kunnen worden.

D. Opvolging

Wanneer wordt het beleid geëvalueerd? Maximaal 4 regels

De prestatie en ontwikkeling van het programma moet regelmatig gemonitord worden om rekening te kunnen houden met veranderingen wat vraag en aanbod betreft en te kunnen reageren op nieuwe bedreigingen en risico's. In de ontwerpverordening moeten daartoe voldoende bepalingen worden opgenomen, zoals uitvoeringshandelingen voor het dienstenportfolio en een tussentijdse evaluatie.